

АНОТАЦІЯ

Вельгус В. В. Трансформації стратегічного нарративу США стосовно російсько-української війни (2014–2025) – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 «Політологія». Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса Національної академії наук України, Київ, 2026.

У дисертації здійснено дискурсивний аналіз офіційного стратегічного нарративу США стосовно російсько-української війни як ключового інструмента артикуляції та легітимації американського зовнішньополітичного курсу. Актуальність дослідження зумовлена особливою роллю США як зовнішнього актора, чия позиція істотно впливає на динаміку міжнародних відносин під час війни та дипломатичне врегулювання конфліктних ситуацій, а також неповним вивченням дискурсивних трансформацій офіційних стратегічних нарративів, у тому числі шляхом поєднання якісного та кількісного рівнів аналізу.

Метою дослідження є визначення ключових дискурсивних характеристик офіційного стратегічного нарративу США стосовно російсько-української війни за різних президентських адміністрацій. Об'єктом дослідження є ключові стратегічні документи й акти публічних комунікацій американського вищого політичного керівництва; предметом – змістовні трансформації офіційного стратегічного нарративу США.

Методологічну основу роботи становить запропонована авторська модель комбінованого підходу, що поєднує фреймовий і частотно-лексичний аналіз обраних корпусів текстів із використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у верифікації структурних трансформацій стратегічного нарративу США стосовно російсько-української війни у 2014–2025 роках, встановленні ієрархії ключових фреймів на різних етапах війни і виявленні впливу цієї ієрархії на характер легітимації відповідних зовнішньополітичних рішень США.

У першому розділі описано теоретико-методологічні засади дослідження. Визначено, що в сучасній політології нарратив розглядається як самостійний інструмент конструювання політичної реальності, через який політичні актори впорядковують смисли, задають рамки інтерпретації суспільно значущих процесів і впливають на їх сприйняття різного роду аудиторіями. Описано аналітичний потенціал політичної наратології, розкрито еволюцію поняття стратегічного нарративу в американському офіційному дискурсі, обґрунтовано трактування стратегічного нарративу як багатофункціональної смислової конструкції з пояснювальною, ідентифікаційною, легітимаційною та мобілізаційною функціями.

У другому розділі здійснено ретроспективний аналіз еволюції офіційної риторики та Стратегій національної безпеки США від кінця 1980-х років до 2014 року, розкрито її основні доктринальні та дискурсивні витоки та представлено її вихідні характеристики, особливо прив'язку в українському контексті до збереження міжрегіонального балансу сил як основи глобальної безпекової стабільності. Аналіз Стратегій національної безпеки США періоду кінця 1990-х – початку 2010-х років виявив у них переважання у ставленні до України логіки умовного партнерства, яка полягала у наданні американської підтримки залежно від ефективності внутрішньо-українських реформ та конкретних політичних контекстів і переорієнтації на взаємодію з громадянським суспільством України.

Аналіз російської теми в американських офіційних нарративах того періоду виявив відсутність у них сприйняття РФ як загрози українському суверенітету та демократичному світу в цілому, що призвело до їх помітної

демлітаризації та уникнення в них припущень про можливу ескалацію міжнародної напруженості в Європі.

Третій розділ присвячено діахронічному дискурс-аналізу офіційного стратегічного нарративу США щодо російсько-української війни на її першому етапі (2014–2022 рр.). Показано, що попри зміну трьох президентських адміністрацій американська комунікативна стратегія характеризувалася високим рівнем концептуальної тяглості, де трансформації стратегічного нарративу США відбувалися не через радикальну зміну базових інтерпретаційних рамок, а через коригування інструментальних акцентів у відповідь на зміну безпекового середовища – від нормативно-дипломатичної парадигми періоду адміністрації Б. Обами до часткового переходу до більш прагматичної інтерпретації міжнародної політики через призму декларованої концепції суперництва великих держав з оцінкою РФ як ревізійністського актора за першої каденції Д. Трампа, далі до концептуалізації російської агресії у межах ширшого нарративу протистояння демократій та автократій з акцентом на консолідацію західних союзів і превентивну легітимацію масштабної оборонної підтримки України за адміністрації Дж. Байдена.

На основі верифікації відповідних змін на структурному та частотно-лексичному рівні було визначено, що у межах стратегічного нарративу США відбулася поступова еволюція від інтерпретації російської агресії як локальної кризи в рамках системи європейської безпеки до її артикуляції як виклику існуючому світопорядку, що вимагає комплексної військово-технічної, економічної та дипломатичної відповіді.

У четвертому розділі проаналізовано дискурсивні характеристики стратегічного нарративу США щодо повномасштабної російсько-української війни від початку російського вторгнення до кінця першого року другої каденції Д. Трампа. Показано, що на передескалаційному етапі адміністрація Дж. Байдена вибудувала чітку нормативно-ціннісну рамку, у

межах якої відповідальність за війну превентивно покладалася на Кремль, а підтримка України легітимувалася необхідністю захисту міжнародного права, солідарністю демократичних союзників і стримуванням російського ревізіонізму.

Розкрито певну двозначність американського наративу на початку повномасштабної війни, коли він поєднував рішучість у дипломатичній площині з обережністю щодо постачання Україні важких озброєнь як потенційного тригера ескалації, але виявлено, що впродовж першого воєнного року він набув більшої структурної цілісності з чіткішою орієнтацією на довготривалу підтримку України у військовому протистоянні та завдання стратегічної поразки РФ. Контент-аналізом підтверджено, що ключовими у наративі адміністрації Дж. Байдена стали фрейми оборонної допомоги, міжнародної взаємодії, захисту цивільного населення та гібридних загроз, які забезпечували високу нормативну та аксіологічну узгодженість консолідованої євроатлантичної підтримки України, однак звужували простір для перспектив швидкого дипломатичного врегулювання.

У проаналізований період другої каденції Д. Трампа стратегічний наратив США зазнав суттєвого дискурсивного зсуву в бік сувереністсько-транзакційного реалізму: тема притягнення агресора до відповідальності згідно з міжнародним правом маргіналізується, натомість пріоритетом стає форсування переговорного процесу, мінімізація витрат США та перерозподіл тягаря підтримки України у війні на користь європейських партнерів. Відповідно, американська оборонна допомога Україні починає інтерпретуватися не як безумовне зобов'язання США як лідера демократичного світу та євроатлантичної коаліції, а як процес, що залежить від готовності України до дипломатичного врегулювання.

Відповідно до обраної методології, такі висновки з якісного аналізу стратегічного наративу США цього періоду підкріплюються результатами

фреймового та частотно-лексичного аналізу, які продемонстрували, що в офіційному американському наративі 2025 року фіксується зниження питомої ваги нормативних фреймів та ціннісної риторики, характерних для періоду Дж. Байдена, натомість суттєве зростання питомої ваги фреймів дипломатичного треку, а також крос-тематичних фреймів «America First» та делегітимації попередньої адміністрації, що верифікує описаний перехід від ціннісно-мобілізаційної моделі до прагматичної транзакційної логіки у комунікативному вимірі стратегії США стосовно російсько-української війни.

На основі поєднання теоретичного узагальнення, діахронічного дискурс-аналізу та його емпіричної верифікації доведено, що стратегічний наратив США стосовно російсько-української війни 2014–2025 років змінювався не хаотично, а через системну перебудову ієрархії фреймів відповідно до змін безпекового контексту та пріоритетів окремих президентських адміністрацій. Обґрунтовано, що цей наратив пройшов шлях від москвоцентричної інерційності до нормативно-ціннісної мобілізації, а згодом – до сувереністсько-транзакційного прагматизму, у межах якого підтримка України дедалі тісніше означувалася крізь призму специфічно артикульованих внутрішніх інтересів США.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розширенні методологічного інструментарію дослідження геополітичних стратегій та офіційних наративів держав на основі поєднання якісного дискурс-аналізу з кількісною лінгвостатистичною верифікацією. Застосований підхід пропонується для використання у компаративних і міждисциплінарних дослідженнях великих корпусів політичних текстів, а також для аналізу дискурсивного виміру державної політики і виявлення системних трансформацій у стратегічних наративах окремих політичних акторів. Отримані результати насамперед можуть бути використані у роботі МЗС України, Апарату РНБО України та профільних парламентських комітетів

у межах стратегічного планування, зовнішньополітичного прогнозування, посилення довготривалої ефективності та кризової адаптивності комунікаційної стратегії України.

Ключові слова: інституції влади, президентські адміністрації США, зовнішня політика США, стратегія національної безпеки США, російсько-українська війна, стратегічний наратив, стратегічний наратив, стратегічні комунікації, політичні комунікації, публічні комунікації, артикуляція національних інтересів, політична легітимація, офіційний дискурс, політичний дискурс-аналіз, фреймовий аналіз, корпусний аналіз.

ABSTRACT

**Velhus V. V. Transformations of the U.S. Strategic Narrative
Regarding the Russo-Ukrainian War (2014–2025) – *Research paper on the
rights of a manuscript.***

PhD thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the speciality «052 – Political Science». – Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, 2026.

The dissertation conducts a discourse analysis of the official strategic narrative of the United States concerning the Russian-Ukrainian war as a key instrument for articulating and legitimizing American foreign policy. The relevance of the study stems from the United States' special role as an external actor whose position substantially affects the dynamics of international relations during the war and the diplomatic settlement of conflict situations, as well as from the incomplete examination of discursive transformations in official strategic narratives, including through the combination of qualitative and quantitative levels of analysis.

The aim of the research is to identify the key discursive characteristics of the official strategic narrative of the United States regarding the Russian-Ukrainian war under different presidential administrations. The object of the study comprises key strategic documents and acts of public communications of the senior American political leadership; the subject is the substantive transformations of the official strategic narrative of the United States.

The methodological basis of the work is the author's proposed model of a combined approach, that integrates frame and frequency-lexical analysis of selected text corpora, using specialized software.

The scientific novelty of the obtained results lies in the verification of structural transformations in the strategic narrative of the United States

concerning the Russian-Ukrainian war over the period 2014–2025, the establishment of a hierarchy of key frames at different stages of the war, and the identification of the impact of this hierarchy on the nature of the legitimization of the corresponding U.S. foreign policy decisions.

The first chapter describes the theoretical and methodological foundations of the study. It is established that in contemporary political science, narrative is viewed as an independent tool for constructing political reality, through which political actors organize meanings, set interpretive frameworks for socially significant processes, and influence how different types of audiences perceive them. The analytical potential of political narratology is outlined, the evolution of the concept of strategic narrative in American official discourse is traced, and strategic narrative is justified as a multifunctional semantic construct with explanatory, identity-building, legitimizing, and mobilizing functions.

The second chapter provides a retrospective analysis of the evolution of official rhetoric and the National Security Strategies of the United States from the late 1980s to 2014, revealing their main doctrinal and discursive origins and presenting their initial characteristics, particularly their linkage, in the Ukrainian context, to the preservation of the interregional balance of power as the basis of global security stability. Analysis of the U.S. National Security Strategies of the late 1990s and early 2010s revealed a prevailing logic of conditional partnership toward Ukraine, which involved providing American support depending on the effectiveness of domestic reforms in Ukraine and specific political contexts, as well as a shift toward engagement with Ukrainian civil society.

Analysis of the Russian theme in American official narratives of that period revealed the absence of any perception of the Russian Federation as a threat to Ukrainian sovereignty and to the democratic world as a whole. This resulted in a notable demilitarization of those narratives and an avoidance of assumptions about possible escalation of international tensions in Europe.

The third chapter is devoted to a diachronic discourse analysis of the official strategic narrative of the United States regarding the Russian-Ukrainian war during its first stage (2014–2022). It is shown that, despite the change of three presidential administrations, the American communicative strategy was characterized by a high degree of conceptual continuity: transformations of the U.S. strategic narrative occurred not through a radical change in basic interpretive frameworks, but through adjustments in instrumental emphases in response to changes in the security environment—from the normative-diplomatic paradigm of the Barack Obama administration, to a partial shift toward a more pragmatic interpretation of international politics through the lens of the declared concept of great-power competition and the assessment of the Russian Federation as a revisionist actor during Donald Trump’s first term, and further to the conceptualization of Russian aggression within the broader narrative of democracy-versus-autocracy confrontation, with emphasis on the consolidation of Western alliances and the preventive legitimization of large-scale defense assistance to Ukraine under Joe Biden’s administration.

Based on the verification of the corresponding changes at the structural and frequency-lexical levels, it was determined that within the U.S. strategic narrative, there was a gradual evolution from interpreting Russian aggression as a local crisis within the European security system to articulating it as a challenge to the existing world order that requires a comprehensive military-technical, economic, and diplomatic response.

The fourth chapter analyzes the discursive characteristics of the U.S. strategic narrative concerning the full-scale Russian-Ukrainian war from the beginning of the Russian invasion until the end of the first year of Donald Trump’s second term. It is shown that, at the pre-escalation stage, the Joe Biden administration constructed a clear normative-value framework within which responsibility for the war was preemptively assigned to the Kremlin, while

support for Ukraine was legitimized by the need to defend international law, solidarity among democratic allies, and the containment of Russian revisionism.

The chapter further reveals a certain ambiguity in the American narrative at the outset of the full-scale war, when determination in the diplomatic sphere coexisted with caution regarding the supply of heavy weapons to Ukraine as a potential trigger for escalation. However, it is demonstrated that over the course of the first year of the war, the narrative acquired greater structural coherence, with a clearer orientation toward long-term support for Ukraine in the military confrontation and toward inflicting a strategic defeat on the Russian Federation. Content analysis confirmed that the key frames in the Biden administration's narrative were defense assistance, international cooperation, protection of civilians, and hybrid threats, which ensured a high degree of normative and axiological coherence in the consolidated Euro-Atlantic support for Ukraine, but simultaneously narrowed the prospects for a rapid diplomatic settlement.

During the analyzed period of Donald Trump's second term, the U.S. strategic narrative underwent a significant discursive shift toward sovereigntist-transactional realism: the issue of holding the aggressor accountable under international law became marginalized, while the priority shifted to accelerating the negotiation process, minimizing U.S. costs, and redistributing the burden of support for Ukraine in the war in favor of European partners. Accordingly, American defense assistance to Ukraine began to be interpreted not as an unconditional obligation of the United States as the leader of the democratic world and the Euro-Atlantic coalition, but as a process dependent on Ukraine's willingness to reach a diplomatic settlement.

In accordance with the chosen methodology, such conclusions from the qualitative analysis of the strategic narrative of the United States in this period are supported by the results of frame and frequency-lexical analysis, which demonstrated that the official American narrative in 2025 recorded a decrease in the relative share of normative frames and value-laden rhetoric characteristic of

the Biden period, alongside a substantial increase in the relative share of frames related to the diplomatic track, as well as cross-thematic frames of «America First» and the delegitimization of the previous administration. This verifies the described transition from a value-based mobilization model to a pragmatic transactional logic in the communicative dimension of the U.S. strategy regarding the Russian-Ukrainian war.

On the basis of the combination of theoretical generalization, diachronic discourse analysis, and its empirical verification, it is demonstrated that the U.S. strategic narrative regarding the Russian-Ukrainian war in 2014–2025 changed not chaotically, but through a systemic restructuring of the hierarchy of frames in accordance with shifts in the security context and the priorities of individual presidential administrations. It is substantiated that this narrative evolved from Moscow-centric inertia to normative-value mobilization, and subsequently to sovereigntist-transactional pragmatism, within which support for Ukraine was increasingly defined through the prism of specifically articulated domestic interests of the United States.

The practical significance of the obtained results lies in the expansion of the methodological toolkit for the study of geopolitical strategies and official state narratives through the combination of qualitative discourse analysis with quantitative linguo-statistical verification. The proposed approach may be used in comparative and interdisciplinary studies of large corpora of political texts, as well as in the analysis of the discursive dimension of state policy and the identification of systemic transformations in the strategic narratives of individual political actors. The results obtained may be used primarily in the work of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine, the Staff of the National Security and Defense Council of Ukraine, and relevant parliamentary committees within the framework of strategic planning, foreign policy forecasting, and the strengthening of the long-term effectiveness and crisis adaptability of Ukraine's communication strategy.

Keywords: institutions of power, U.S. presidential administrations, U.S. foreign policy, U.S. National Security Strategy, Russia-Ukraine war, strategic narrative, strategic communications, political communications, public communications, articulation of national interests, political legitimation, official discourse, political discourse analysis, framing analysis, corpus analysis.